

# Fra Krig og Fred

Dansk Militærhistorisk Kommissions Tidsskrift  
Nummer 2016



**Artikel:** DANBAT/UNPROFOR/UNCRO i samme område et halvt århundrede senere

**Author:** Jakob Brink Rasmussen, Forsvarsakademiet, Center for Militærhistorie ©

**Keywords:**

DANBAT, UNPROFOR, UNCRO

**Abstract:**

Supplement til Tomislav Dulić artikel Danish Waffen-SS Soldiers in Croatia, Autumn 1943: The Fighting at Glina and Hrastovica.

## DANBAT/UNPROFOR/UNCRO i samme område et halvt århundrede senere<sup>96</sup>

### Baggrund

I marts/april 1992 blev en dansk bataljon indsat i det på tidspunktet serbisk-kontrollerede Krajina-område i Kroatien. Med sine godt 900 let bevæbnede soldater skulle bataljonen indgå i FN's fredsbevarende styrke, United Nations Protection Force (UNPROFOR). Den danske bataljons ansvarsområde inden for det militæradministrative SECTOR NORTH var et område, der bl.a. omfattede de i artiklen nævnte byer Petrinja, Sisak, Dvor, Kostajnica, Dubica, Sunja og Glina.

Bataljonens opgave var at sørge for, at kroater og serbere ikke brød den våbenhvile, det var lykkedes at få parterne til at indgå. Dette skulle ske ved hjælp af klassiske FN-værktøjer såsom observationsposter, kontrolposter og patruljering. Opgaven besværliggjordes af, at UNPROFOR havde et svagt FN-mandat, og at den samtidig stod over for to modparter, der kun sjældent respekterede FN's tilstedeværelse. Bataljonens observationsposter blev ikke sjældent beskudt.

I august 1995 gik det galt. Den kroatiske regering var ikke længere villig til at acceptere, at en stor del af deres land de facto var kontrolleret af serbere, og at FN ved deres tilstedeværelse medvirkede til at opretholde denne status quo-situation. Tidligt om morgenen den 4. august indledte kroaterne OPERATION STORM – tilbageerobringen af de serbisk-kontrollerede områder af Krajina. De danske lejre blev ulykkeligvis fanget i de krigende parters krydsild. Ved byen Petrinja blev den danske sergent Claus Gamborg dræbt af de fremrykkende kroater. Han blev ramt af en kampvognsgranat, dvs. sandsynligvis ved en bevidst handling.

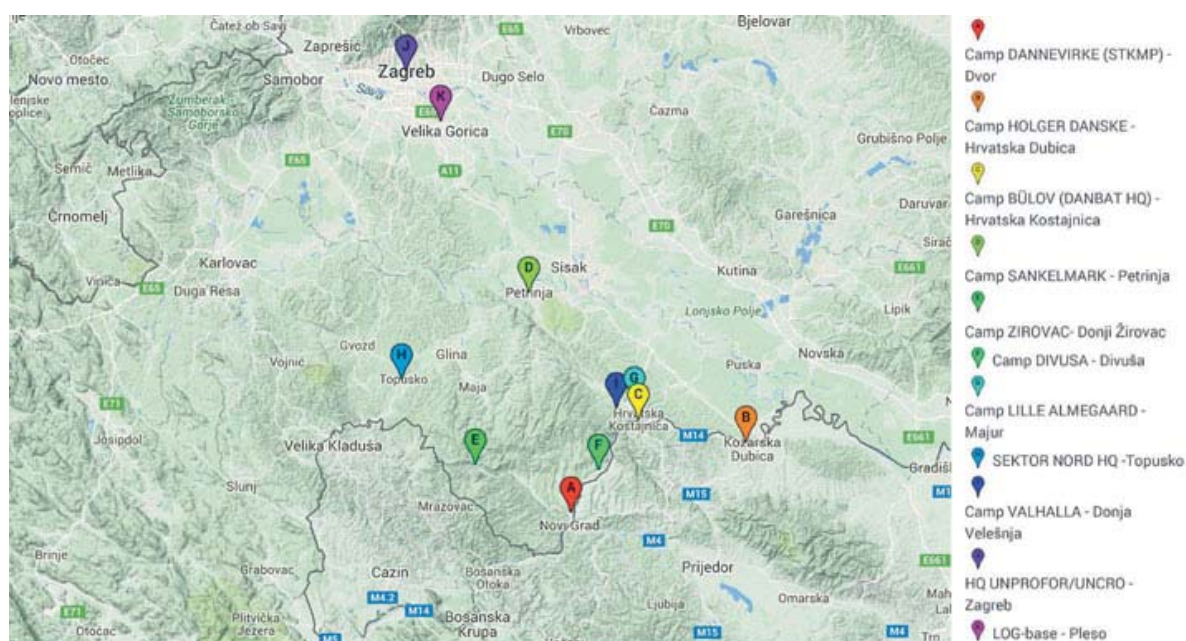
Godt en måned senere blev bataljonens lejre endnu engang fanget i krigen. Den 18.-19. september iværksatte kroaterne med OPERATION UNA et angreb hen over Una-floden. Det gik gennem flere danske lejre langs floden (Dvor, Kostajnica og Dubica). Værst gik det ud over det danske stabskompagni i byen Dvor, der blev ramt af et voldsomt artilleriangreb. Her blev to danske konstabler, Robin Bargholz og Michael Madsen, dræbt, og flere andre blev såret i de hårde kampe mellem kroater og serbere. Kort tid efter blev både Dvor-lejren evakueret og resten af bataljonens kompagnier nedlagt – kroaterne havde løst konflikten selv.

---

96 For en dybere beskrivelse og analyse se Jakob Brink Rasmussens, "Den danske FN-bataljon i den ikke-anerkendte stat Republika Srpska Krajina, 1992-1995", *Fra Krig og Fred* 2014/2.

## Geografisk placering

UNPROFOR HQ lå i Zagreb, SEKTOR NORTH HQ i Topusko og LOG-basen i Pleso. DANBATs HQ lå i Camp BÜLOW i Kostajnica med HQ for stabskom-pagniet i Camp DANNEVIRKE i Dvor. I øvrigt fordeltes bataljonens enheder i Camp DIVUSA, Camp ZIROVAC, Camp VALHALLA i Velesnja, Camp LILLE ALMEGAARD i Majur, Camp HOLGER DANSKE i Dubica og endelig i Camp SANKELMARK i Petrinja.



Omtrentlig placering af danske kompagnieje, DANBAT HQ og sektor HQ i Kroatien, 1992-1995